กระทู้ถามที่ ๑๐๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๔ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ปัญหาบ่อน้ำบาดาลและน้ำประปาหมู่บ้านขาดแคลน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ราษฎรในต่างจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้บ่อน้ำบาดาลและประปาหมู่บ้านเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันนี้บ่อน้ำบาดาลมักจะเสียอยู่เสมอแต่ไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม ราษฎรจึงของบประมาณเพื่อขุดบ่อน้ำบาดาลใหม่อยู่เป็นประจำ ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณเป็นอย่างยิ่ง ส่วนประปาหมู่บ้านได้รับงบประมาณน้อยไม่สามารถเดินท่อไปทุกหมู่บ้านได้ จึงมีราษฎรที่ไม่ได้ใช้น้ำร้องเรียนอยู่เสมอ ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจึงสมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้ราษฎรได้มีน้ำใช้ทุกหมู่บ้าน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลและระบบประปาประจำหมู่บ้านที่ชำรุดให้มีสภาพดีเหมือนเดิมหรือไม่ ถ้ามีงบประมาณจะจัดสรรให้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อเดินท่อประปาส่งไปให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านได้หรือไม่ หากมีงบประมาณจะจัดสรรให้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๓. เกษตรกรต้องการบ่อน้ำบาดาลเป็นจำนวนมาก แต่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ รัฐบาลมีแนวทางในการขยายบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรหรือไม่ ถ้าไม่มีงบประมาณเพียงพอจะสามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่มีศักยภาพไปดำเนินการเองโดยไม่ต้องจ้างเหมาได้หรือไม่

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดศรีสะเกษ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๘ ร.

ของ นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ

เรื่อง ปัญหาบ่อน้ำบาดาลและน้ำประปาหมู่บ้านขาดแคลน

ข้าพเจ้า นายพิทักษ์ อินทรวิทยนันท์ รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาบ่อน้ำบาดาลและน้ำประปาหมู่บ้านขาดแคลน ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลและระบบประปาหมู่บ้านในปี ๒๕๔๔ ไว้รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๑๑๒,๒๗๒,๗๐๐ บาท ดังนี้

กองบัญชาการทหารสูงสุด

พัฒนาบ่อน้ำบาดาล ๕๘๒ บ่อ ๒,๖๗๗,๒๐๐ บาท

กรมโยธาธิการ

ปรับปรุงแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน ๒๗๐,๔๖๐,๐๐๐ บาท

กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท

ซ่อมแซมและปรับปรุงประปาชนบท ๒๐๐ แห่ง

และพัฒนาบ่อน้ำบาดาล ๓,๗๐๐ บ่อ ๘๗,๐๒๐,๐๐๐ บาท

กรมประชาสงเคราะห์

ปรับปรุงระบบประปา ๑๕ แห่ง ๓,๖๐๒,๐๐๐ บาท

กรมอนามัย

ปรับปรุงประปาหมู่บ้านและพัฒนาเป้าล้างบ่อน้ำบาดาล ๔๐๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท

การประปาส่วนภูมิภาค

ก่อสร้างและปรับปรุงประปาชนบท ๑๘ แห่ง ๓๔๒,๗๖๓,๕๐๐ บาท

ทั้งนี้ โครงการซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลจะหมุนเวียนดำเนินการในบ่อที่อายุการใช้งานเกิน ๕ ปี ส่วนการซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้านจะเป็นหน้าที่ขององค์กรบริหารท้องถิ่นหรือกลุ่มผู้ใช้น้ำที่ได้มีการจัดตั้งขึ้น อย่างไรก็ตามในส่วนของระบบประปาที่จะต้องปรับปรุงรัฐบาลก็ได้จัดงบประมาณให้หน่วยงานไปดำเนินการ ซึ่งงบประมาณที่ใช้ในการซ่อมแซมและปรับปรุงมีประมาณร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลและก่อสร้างระบบประปา

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า รัฐบาลมีนโยบายจัดสรรงบประมาณเพื่อเดินท่อประปาในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๙๓๓,๕๘๘,๘๒๑ บาท ตามแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กองบัญชาการทหารสูงสุด

ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านขนาดกลาง - ใหญ่ ๑๓๘,๙๑๒,๑๒๑ บาท

กรมโยธาธิการ

โครงการเร่งรัดการขยายระบบประปาชนบท ๑๑๖,๘๖๐,๐๐๐ บาท

กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท

ก่อสร้างระบบประปาชนบท ๓๒๐ แห่ง ๓๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรมประชาสงเคราะห์

ก่อสร้างและขยายประปาหมู่บ้าน, ภูเขา ๑๘,๓๕๕,๗๐๐ บาท

กรมอนามัย

โครงการเร่งรัดการขยายระบบประปาชนบท ๑,๐๘๐,๘๗๐,๐๐๐ บาท

กรมทรัพยากรธรณี

โครงการเร่งรัดการขยายระบบประปาชนบท ๖,๕๕๑,๐๐๐ บาท

การประปาส่วนภูมิภาค

โครงการเร่งรัดการขยายระบบประปาชนบท ๒๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งรัดให้ประชาชนในชนบทมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอ ปัจจุบันหมู่บ้านที่มีระบบประปาแล้วคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของทั้งหมด ซึ่งรัฐบาลมีเป้าหมายให้ถึงร้อยละ ๙๕ ภายใน ๕ ปี และในอนาคตการจัดสรรงบประมาณเพื่อการก่อสร้างระบบประปาจะถูกจัดสรรให้แก่องค์กรท้องถิ่นดำเนินการเอง ซึ่งจะทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นได้

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีการใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นที่นอกเขตชลประทาน แต่อาจจะมีข้อจำกัดบางประการ คือ

๑. บ่อน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการเกษตรจะเป็นบ่อขนาดใหญ่ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘ นิ้วขึ้นไป และจะต้องให้น้ำได้ไม่น้อยกว่า ๒๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ซึ่งจะมีค่าลงทุนสูง (ค่าเจาะบ่อ ๑๒๘,๐๐๐ บาท ค่าขยายเขตไฟฟ้า ๕๐๐,๐๐๐ บาท) และยังต้องมีค่าซ่อมแซม บำรุงรักษา ค่าไฟฟ้า ดังนั้น การปลูกพืชจะต้องให้ผลตอบแทนที่สูงจึงจะคุ้มทุน

๒. ในบางพื้นที่ปริมาณน้ำอาจจะไม่เพียงพอต่อการใช้งาน หากสูบขึ้นมาใช้จะมีผลกระทบ เช่น ระดับน้ำลดลงอย่างรวดเร็วโดยไม่มีการคืนตัว ปัญหาที่ตามมาคือ การทรุดตัวของพื้นดินหรือสถานที่บางแห่งใกล้ทะเล จะทำให้น้ำทะเลหนุนเข้าสู่ชั้นน้ำจืดได้

๓. ปัจจุบันได้มีการนำน้ำใต้ดินทั้งที่ขุดเจาะโดยหน่วยงานของรัฐบาลและของเอกชนมาใช้เพื่อการเกษตร ในลักษณะใช้เป็นแหล่งน้ำเสริมในกรณีฝนทิ้งช่วงและใช้ปลูกพืชฤดูแล้ง ซึ่งขณะนี้รัฐบาลกำลังเร่งรัดการศึกษาเพื่อประเมินศักยภาพของแหล่งน้ำใต้ดินในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทุกภาคของประเทศ หากพื้นที่ใดมีศักยภาพก็จะพัฒนานำมาใช้เพื่อการเกษตรร่วมกับน้ำผิวดิน เพื่อสนองตอบความต้องการของเกษตรกร โดยจะต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าของการลงทุน ผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของแหล่งน้ำใต้ดินในแต่ละพื้นที่เป็นสำคัญ

ดังนั้น การพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและเทคนิควิชาการที่ถูกต้องแม่นยำ จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานที่มีศักยภาพ เช่น กรมทรัพยากรธรณี ไปพิจารณาดำเนินการ